

Raadsvoorstel

Datum Raad
26 mei 2016

Portefeuillehouder
Simon Fortuyn

Registratienummer
BR1600036

Onderwerp
Zienswijze deelneming MRDH in RET/HTM

Gevraagde beslissing

In te stemmen met de concept-zienswijze op het voorstel tot deelname van de MRDH in de vervoerbedrijven RET en de HTM.

Samenvatting

De MRDH gaat de regionale railconcessies (tram en metro/RandstadRail + bijbehorende infrastructuur) verlenen volgens een inbestedingsprocedure. Dat betekent dat deze niet via een openbare aanbesteding in de markt worden gezet, maar worden gegund aan de RET en HTM op basis van een bod van deze bedrijven. In de Wet Personenvervoer is een verplichting tot openbare aanbesteding opgenomen, tenzij de concessie verlenende partij (MRDH) zeggenschap heeft over de concessiehouder (RET en HTM). Om uitvoering te geven aan deze bepaling heeft de MRDH in de afgelopen periode afspraken gemaakt met de huidige eigenaren van de vervoerbedrijven, de gemeenten Rotterdam en Den Haag, en de vervoerbedrijven. Op basis hiervan heeft de MRDH het voornemen van beide vervoerbedrijven één aandeel te verwerven om zo de vereiste zeggenschap te verwerven. De overige aandelen blijven in handen van de beide gemeenten.

Conform de verordeningen van de MRDH wordt dit voornemen in een zienswijzeprocedure voorgelegd aan de inliggende gemeenten.

Financiële consequenties

Beide deelnemingen worden voor de nominale waarde geactiveerd op de balans van MRDH. Voor de gemeente zijn er geen consequenties.

Verdere procedure

Voor de interne procedure bij de MRDH dient de zienswijze op 18 mei te worden verstuurd. Dit past, mede door de meivakantie, niet in het vergaderschema van de raad van Lansingerland; op 10 mei vergadert de Commissie Ruimte en op 26 mei de Raad. Daarom wordt de zienswijze na behandeling in de Commissie Ruimte verstuurd onder voorbehoud van goedkeuring door de Raad.

Juridische aspecten

- Verplichte zeggenschap bij inbesteding: Wet Personenvervoer art 63a, lid 1
- Zienswijzeprocedure bij deelnemingen door MRDH: Gemeenschappelijke regeling

Extern draagvlak/burgerparticipatie

Niet van toepassing

Duurzaamheid

Een goed functionerend openbaar vervoer is een voorwaarde voor een duurzaam vervoerssysteem.

Bijlagen

- Zienswijze: U16.04385
- Brief MRDH over deelname in RET en HTM plus bijlage: I16.12453
- Conceptovereenkomst RET-Rotterdam: I16.12455
- Concept-akte statutenwijziging RET: I16.12456

Toelichting

Argumenten

- 1.1 De voorlopers van de MRDH, stadsregio Rotterdam en Stadsgewest Haaglanden hebben in 2013 en 2014 besloten tot het Programma van Eisen besloten tot Inbesteding van het regionale railvervoer.*
- 1.2 Inbesteding is de meest efficiënte keuze voor de concessieverlening van het regionale railvervoer.*

Bij het aanbesteden van het regionale railvervoer is het noodzakelijk dat er een scheiding komt van vervoerbedrijven enerzijds en een bedrijf (bedrijven) dat het eigendom en beheer voert over de infrastructuur (rails, stations, haltes, remises etc) anderzijds. Een dergelijk splitsing is omslachtig en inefficiënt. De splitsing NS en Prorail is hiervan een voorbeeld.
- 1.3 De termijnen bieden geen ruimte voor een andere keuze dan inbesteding.*

Een keuze voor openbare aanbesteding vergt een verdere splitsing van vervoerbedrijven en infrastructuurbedrijven, vergelijkbaar met de splitsing NS en Prorail. Een dergelijke splitsing vergt veel tijd.
- 1.4 De Wet Personenvervoer schrijft voor inbesteding zeggenschap voor.*

Conform artikel art 63a lid 1 van de Wet Personenvervoer is de concessieverlener verplicht zeggenschap te hebben over de concessiehouders.
- 1.5 De MRDH streeft naar minimale zeggenschap met minimale kosten*

Van beide vervoerbedrijven wordt één aandeel verworven en de totale kosten hiervan bedragen € 1000,- en € 1,-. Dit betreft de zeggenschap over 1/600 respectievelijk 1/1 miljoen van respectievelijk RET en HTM. De MRDH heeft het voornemen deze zeggenschap niet te effectueren, behalve daar waar de instemming van alle eigenaren vereist is. Blijkens berichten in de pers stuit dit op weerstand bij de huidige eigenaren, de gemeenten Rotterdam en Den Haag.
- 1.6 Het maximale risico van de deelnemingen beperkt zich tot de nominale waarde van de aandelen.*

In de voorliggende overeenkomst tussen de MRDH en de gemeente Rotterdam zijn verdere financiële risico's uitgesloten. De MRDH heeft het voornemen een vergelijkbare overeenkomst te sluiten met de gemeente Den Haag. De risico's zijn gelijk aan de nominale waarde van de deelnemingen: € 1001,-.

Kanttekeningen

- 1.1 Een fundamentele discussie over de wijze van concessieverlening bij een verlenging of vernieuwing van de concessie is wenselijk.*

De besluiten over de concessieverlening zijn een 'moetje'. Door de tijdsdruk en reeds genomen besluiten is er feitelijk geen andere keuze. Het is wenselijk in de toekomst over dit punt tijdig een open discussie te voeren. Tijdig betekent, dat voorafgaand aan de verlenging of vernieuwing van de concessie, alle noodzakelijke organisatorische wijzigingen doorgevoerd moeten kunnen worden. Hierover is een opmerking gemaakt in de concept zienswijze.

1.2 De organisatie van zeggenschap en aansturing van het openbaar vervoer is onvoldoende transparant.

De grote steden zijn eigenaar van de vervoerbedrijven en zij hebben, door het bezetten van centrale bestuurlijke functies in de MRDH, ook een belangrijke rol in de concessieverlening. Het is van belang de rollen zoveel mogelijk te scheiden en zekerheden hierbij in te bouwen. Hierover is een opmerking gemaakt in de brief. Ter vergroting van de transparantie wordt voorgesteld de gang van zaken zowel politiek- bestuurlijk als vervoerkundig te evalueren. De resultaten hiervan worden betrokken bij de fundamentele discussie genoemd onder Kanttekening 1.1.

Raadsbesluit

Datum Raad
26 mei 2016
Registratienummer
BR1600036

Onderwerp
Zienswijze deelneming MRDH in RET/HTM

De raad van de gemeente Lansingerland;

Overwegende dat

- de MRDH verplicht is deel te nemen in de vervoerbedrijven alvorens over te kunnen gaan tot investering van het regionale railvervoer;
- de gemeente Lansingerland, gelet op de genomen besluiten en de beschikbare tijd, geen andere reële mogelijkheid heeft dan in te stemmen met investering van het regionale railvervoer;
- het wenselijk is in de toekomst tijdig een fundamentele discussie te voeren over de wijze van concessieverlening;
- de zeggenschap en de aansturing van het openbaar vervoer onvoldoende transparant is.

Gelet op

- Wet Personenvervoer art 61a, lid 1.

Besluit(en)

In te stemmen met de concept-zienswijze op het voorstel tot deelname van de MRDH in de vervoerbedrijven RET en de HTM.

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Lansingerland in zijn openbare vergadering van 26 mei 2016,

de griffier,

drs. Marijke Walhout